

## **OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE**

**I. Autorka:** Bc. Michaela Konvičná

**Název:** ANALÝZA NOVÉ KONCEPCE SYSTÉMU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

### **II. Cíl práce:**

Analýza nové koncepce sociálních služeb v ČR, která je legislativně vyjádřena novým zákonem o těchto službách, který vstoupil v platnost 1. ledna 2007. Stará zákonná úprava č. 100/1988 Sb. z roku 1989 byla již zcela nevyhovující (funkčně, systémově i finančně). Autorka se snaží analyzovat nový zákon o sociálních službách pro podmínky naší nové sociálně-tržní společnosti a zhodnotit jeho pozitivní přínosy pro rozvoj sociálních služeb.

### **III. Obsahové zpracování**

Autorka zasvěceně reagovala na přípravu, formulaci a praktickou roční aplikaci nového zákona o sociálních službách. Dokládá, že jeho změna byla nezbytná. První kapitola její práce nově a přehledně vymezuje základní sféry sociálních služeb (poradní, sociální péče a sociální prevence) a jejich vnitřní členění. Zvláštní pozornost, odrážející tržní hlediska, věnuje finanční dimenzi tohoto problému. Zejména důvodům zachování vícezdrojového financování aktivit poskytovatelů těchto služeb. A také jejich nové, povinné registraci. Celý text této kapitoly vychází z nové normativy a opírá se o oficiální texty a odborné prameny. Je spíše oficiální, ale málo autorský.

Naši pozornost zaujala zejména druhá kapitola, používající samostatně metodu SWOT analýzy. Autorka se v ní zabývá reálnou aplikací nového zákona v našich sociálních službách. Zvolila si pět kritérií systému služeb, které samostatně hodnotí podle standardních mezinárodních kritérií: klienti, poskytovatelé, pracovníci, kontrolní instituce a systém financování těchto služeb. V práci zhodnocuje silné i slabé stránky (vnitřní prostředí) těchto sociálních služeb a samostatně i příležitosti a rizika jejich realizace na straně druhé. Po konkrétním hodnocení doložených faktorů podává tabulkové zpracování. Souhlasíme s názorem zpracovatelky, že slabé stránky a hrozby převažují v konkrétních situacích realizace sociálních služeb nad silnými stránkami a příležitostmi. Tato diagnóza je však dobrou inspirací pro odpovědné instituce státní správy, vedoucí pracovníky systému sociálních služeb i pro poslance a senátory, aby se postupně zlepšovala kvalita této nové normativy. Soudíme, že nebude asi chybět dobrá vůle společnosti a jejich veřejno-správních institucí. Rizika budou spíše ve finančních možnostech a politických prioritách.

Problematické financování se věnuje autorka ve třetí části své práce. Svá kritická stanoviska a doporučení opírá o konkrétní údaje a prameny. Ty nejsou bohužel dobře dostupné nejen pro centrální orgány, ale zvláště pro orgány místní a regionální. Právě lokální orgány (obce, mikroregiony), ale i jednotliví občané zaangażovaní do využití speciálních služeb, by měli kvalitu a využitelnost těchto služeb pozitivně ovlivňovat. Tyto sociální služby se dříve či později dotknou každého občana, zejména ve vyšších fázích jeho života. Veřejná správa i občanská sféra by proto měly mít zájem na jejich účinném využití a nést za to i větší odpovědnost. Zvýšenou participaci by měla za tento proces nést i naše podnikatelská sféra (v této nebyla bohužel autorka dosti konkrétní). Při následném zkvalitňování naší nové legislativy o sociálních službách by – podle našeho názoru – měla být konkrétní doporučení, nejenom pro instituce lokálního veřejného sektoru, sdružení, obcí, ale také občanských organizací, církví a různých spolků. Autorka práce dala vzor tomuto konstruktivnímu přístupu při dalším rozvoji sociálních služeb a jejich modernizaci. Soudíme, že v naší společnosti, zejména vlivem médií, se příliš prosazují překonané vzory konzumního stylu života. Málo se prosazuje potřeba spoluodpovědnosti občanů za dobrý průběh jejich budoucího života. Za přípravu na rizikové situace a hlavně za svou vlastní životní dráhu.

### **IV. Formální záležitosti:**

Naše celkové hodnocení diplomové práce je pozitivní. Přes některé naše výhrady (např. využití zkušeností zemi EU a zahraničních odborných pramenů) je diplomová práce nesporně kvalitní. Měla by ovlivnit systém odborné a občanské přípravy, zejména mladé generace, na její budoucí celoživotní aktivitu. Zvláště by se měla

promítnout do aktivit lokální a regionální veřejné správy a nezbytně v ČR nutného rozvoje systému celoživotního vzdělávání populace.

#### **V. Otázky:**

- a) Jaké máte informace o kvalitě a efektivitě systému sociálních služeb v zemích EU ?
- b) Váš názor na připravenost každého občana na jeho participaci při jeho výkonu sociálních služeb po celou jeho kariérní dráhu. Jaká by měla být úloha škol v tomto procesu ?
- c) Umíte vést členy své rodiny k formulaci a volbě životního stylu ? Kdo by nám v tom mohl pomoci.

#### **V. Závěr:**

Předložená práce autorky je obsahově kvalitní. Je odborně zpracovaná a dokládá samostatnost práce. Hodnotíme její úroveň – **v ý b o r n ě**.

Brno 28.5.2008

PhDr. Karel **Vališ**

Výzkumný pracovník